

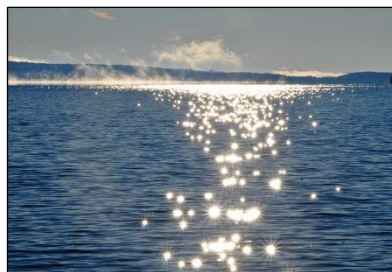
Med godt vannmiljø som felles mål

Vi er helt avhengige av vann. Vannet dekker våre grunnleggende behov fra det øyeblikket vi står opp om morgenen og går på badet. Vi tar det for gitt at vi har vann i springen til dusjing og tannpuss, og at det trygt kan drikkes og brukes i matlaging.

Vi trenger også rent vann til vanning av frukttrær, bærbusker og annen matproduksjon, som drikke for husdyr og til hagen. Industrien trenger rent vann til en lang rekke formål. Dersom vannet skulle bli borte eller uegnet å bruke, rammes samfunnet raskt og kraftig.

Når vi beveger oss ute, velger vi gjerne å legge turen nær vannet. Det gir oss livskvalitet å gå langs vassdragene, og sitte og se utover en innsjø, leke ved strandkanten, sole oss, padle, ro, bade eller fiske.

Bekker og innsjøer er livsmiljø for et utall forskjellige

organismer, og fugler og dyr søker hit for å finne mat og drikke. Rent vann er en forutsetning for et godt liv.

Er ikke vannet godt nok?

I Norge er vi heldige og har mye vann, og stort sett av god kvalitet. Men alt står ikke bra til, verken i landet som helhet, eller i vårt nærområde. Sammen med resten av Europa har Stortinget bestemt at det skal gjennomføres et stort løft for all vannforvaltning.

Forvaltningen skal skje vassdragsvis, helhetlig og være kunnskapsbasert. Et svært omfattende arbeid er satt i gang. Vannforskriften beskriver hvordan det skal arbeides, og hva som er miljømålene (§ 4 - 7). Alle vannforekomster

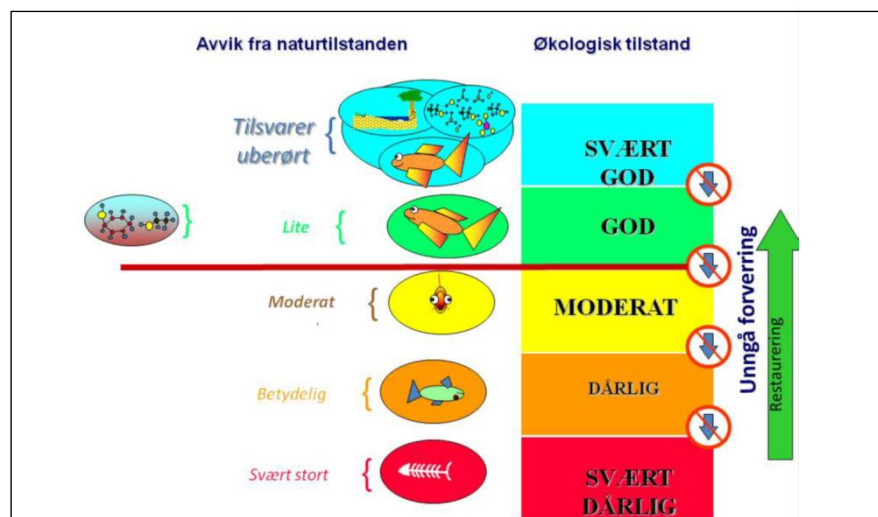

Vi er avhengige av rent, godt vann til en rekke formål.

er delt inn i fem ulike tilstandsklasser, basert på avvik fra naturtilstanden.

Alt vann skal være i god eller svært god økologisk og kjemisk tilstand. Er tilstanden dårligere, skal tiltak settes i gang. Alt vann skal også beskyttes, slik at det ikke blir dårligere og går ned en klasse (se figuren). Målet om god miljøtilstand skal være nådd innen 2021, der det ikke er gitt tidsutsettelse i Forvaltningsplanen for Glomma

Alt vann er plassert i en av fem miljøtilstandsklasser, basert på avvik fra naturtilstanden. Dersom økologisk og kjemisk kvalitet er for dårlig (markert med rød strek), skal tiltak settes i gang.

Problemene

For alle innsjøer og vassdrag er vanntyper definert, påvirkninger vurdert og miljøtilstanden fastsatt. Arbeidet er gjennomført etter vannforskriften, og i samarbeid mellom kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn, aktuelle statlige sektormyndigheter og frivillig deltagelse, gjennom vannområdeutvalg.

«Helsesjekken» viste at omkring to tredeler av vannforekomstene har god nok miljøtilstand i dag, mens tiltak må settes i gang i de øvrige. Beskyttende og forebyggende arbeid skal gjøres alle steder. Arbeidet inngår i Regional plan for vannforvaltning i Vannregion Glomma (2016-2021), der miljømål ble satt for alle vann-

forekomstene. I Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma er hovedutfordringene:

- spredt avløp
- kommunalt avløp
- tiltak innen jordbruk
- langtransportert luftforurensing (sur nedbør)
- demninger, barrierer mm. i vassdrag
- forurensing/miljøgifter
- biologisk påvirkning
- klimaendringer og forebyggende tiltak

Løsningene

For at innbyggerne skal kunne bruke vannet som de ønsker og være trygge på vannkvaliteten, må det gjennomføres målrettede tiltak innen hver påvirkningstype. I tiltaksarbeidet må vassdrag sees under ett, uavhengig av hvem

som forurensere, hvem som har ansvaret og kommunegrensene. Både enkeltpersoner, foreninger, organisasjoner og myndigheter må bidra til det som blir kalt en nasjonal dugnad for rent vann.

Staten, fylkeskommunene og kommunene er i gang. Landbruket og det øvrige næringsliv bidrar og innbyggerne må forholde seg til strengere utslippskrav for private avløpsløsninger og økte oppgraderinger av kommunale avløp.

Ferskvann er en fantastisk fornybar ressurs, og rent vann må sikres som kilde for en lang rekke bruksområder både nå og for kommende generasjoner.

Vi håper du er med på laget!

Å nå målet om rent vann vil kreve økt felles innsats på tiltak som bl.a.:

Miljøgifter - kartlegge og sette i verk tiltak etter behov fra tidligere søppelfyllinger, gruvedrift og industriutslipp.

Forsuring - fortsette å kalke sure innsjøer, så lenge det er behov.

Fremmede arter - som bl.a. vasspest, må holdes under kontroll og spredning unngås.

Landbruket - redusere gjødselmengdene, endre jordarbeidingen, forbedre dreneringssystemene, etablere kantsoner og fangdammer.

Offentlige avløp - kvalitetssikre og fornye kommunale renseanlegg, overløp og rørsystemer.

Private avløp - sørge for tilfredsstillende rensing fra private husholdninger og hytter som ikke er påkoblet det kommunale kloakksystemet.

Mer informasjon finnes på:
www.vannportalen.no, www.huvo.no
og i Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen (av 15.12.2006).

Informasjonsfolderen er utarbeidet av det interkommunale Vannområdet Hurdalsvassdraget/ Vorma, 2015.
Foto: Helge B. Pedersen og Stein Egil Granli

